

Foto: Malin Holmén

Blir euromätare. Parkeringsautomaterna i Åbo byts stegvis ut. I slutet av februari nästa år vill alla matas med cent och euro.

ÅU-arkiv

Använd helst busskort! Efter årsskiftet kan det uppstå köer i bussarna, eftersom chaufförerna ska ta emot både mark och euro.

Euron jobbig i bussarna

Den nya valutan försenar också underhållsbidraget till ensamstående i Åbo.

■ Övergången till euro försenar i januari underhållsbidraget till ensamstående föräldrar. Också inom kollektivtrafiken kan smärre problem uppstå, meddelar Åbo stad som ber invånarna plocka fram en stor portion tålamod.

– Vi har gjort allt för att undvika det. Men tyvärr klarar vi inte av att betala underhållsbidraget den 10.1. Det skjuts upp till den 16.1, meddelar avdelningschef **Antti Perälä** på socialväsendet.

Övriga bidrag borde inte för-

senas. Däremot har socialen oroat sig för att vissa kundgrupper kanske inte nåts av euroinformation.

– Men vi har försökt berätta om allt det praktiska i samband med våra hembesök.

DET ÄR TROTS ALLT inom kollektivtrafiken euron ställer till med mest problem.

– För oss är övergångsperioden på två månader mycket besvärlig, säger förvaltningschef **Pertti Heinonen**.

Besvärlig är tiden på grund

av passagerare som betalar kontant i bussarna. I januari och februari kan slantarna då vara antingen mark eller euro.

– Vi hoppas att de flesta ska använda något av våra många busskort. De som betalar kontant bör göra det i **en** valuta och helst ha jämna pengar.

Enligt lagen kan chaufförerna inte vägra att ta emot både euro och mark, men det vore mycket besvärligt. Däremot kan de vägra att ge mer än 20 euro i växelpengar.

– Passagerarna bör undvika

stora eurosedlar.

Heinonen befarar att busstuerorna kommer att vara en aning försenade under det nya årets första dagar.

BUSSAVGIFTERNA kommer i januari och februari att finnas både i mark och euro. Europri-set avrundas till närmaste tal som är delbart med 5 cent. Engångsbiljetten för vuxna kostar 10 mark eller 1, 68 euro, som avrundas till 1,70 euro. Nattbiljetten på 15 mark blir 2,52 euro, men avrundas till 2,50 euro

o.s.v. Parkeringsautomaterna i Åbo byts steg för steg ut mot euroautomater. I slutet av februari ska alla automater, och parkeringsmätare, vara försedda med ett klistermärke som upplyser användaren om att det är cent och euro man ska stoppa i dem. De euromynt som accepteras är: 20 cent, 50 cent, 1 euro och 2 euro.

Efter årsskiftet kommer Åbo endast att ha digitala parkeringsmätare. De s.k. "vridmätarna" försvinner.

MALIN HOLLMÉN

Professor Urpo Rinne fick fyra år fängelse

■ Åbo tingsrätt har dömt professor emeritus **Urpo Rinne** till fyra års fängelse för missbruk av forskningsarvoden. Dessutom måste han betala olika ersättningar på sammanlagt 8,5 miljoner euro (cirka 50 miljoner mark). Rätten konstaterar i sin dom, som gavs på fredagen, att Rinne gjort sig skyldig till flera grova bedrägerier och grova missbruk av tjänsteställning. Rinne, som verkat som professor vid Åbo universitet och överläkare i neurologi vid Åbo universitetssentralsjukhus, hade under de senaste tjugo åren ingått forskningsavtal med flera läkemedelsföretag närmast för behandling av Parkinsons sjukdom. Avtalen hade han gjort upp i sitt eget namn och han hade ensam kontroll över forskningsarvoden från läkemedelsföretagen.

Tingsrätten dömde Rinne att ersätta 7,16 miljoner euro (42,58 miljoner mark) till Åbo universitet för pengar som försvann.

Rätten förbjöd också Rinne att resa från landet innan hovrätten möjligtvis kommer med ett avvikande utslag. (FNB)

Urpo Rinne.

Här kan du lyfta euro på nyåret

Åbos första otto-automat med eurosedlar finns på Eriksgatan.

■ Otto-automaten i Solo-kiosken på Eriksgatan är den första bankautomaten i Åbo som fylls med eurosedlar då Finland vid årsskiftet övergår till euro. Genast efter 12-slaget på nyårsnatten går det att lyfta eurosedlar från bankautomaten, säger **Jyri Marviala** vid företaget Automatia, som sköter om driften och underhållet av otto-automaterna.

Solo-kioskens otto-automat på Eriksgatan är den enda bankautomaten i Åbo där det går

att lyfta euro under nyårsnatten. De övriga automaterna fylls med eurosedlar så snabbt Automatia hinner byta ut sedlar i sina bankautomater. Enligt Marviala är det meningen att det ska finnas eurosedlar i fler bankautomater i Åbo redan den 1 och 2 januari. Av säkerhetsskäl avslöjar företaget dock inte vilka automater som först får eurosedlar.

– Vi strävar till att det ska finnas eurosedlar i alla otto-automater senast en vecka in i

januari, säger Marviala.

EUROVALUTA finns också att få från Finlands banks Åbokontor under nyåret. I bankens kontor på Slottsgatan 20 kan man växla euro mellan kl. 00.00–01.00 på nyårsnatten. Också på nyårsdagen har banken öppet kl 13–16, för att allmänheten ska kunna växla euro.

På Finlands bank har man förberett sig på att det kan bli en viss rusning och packat eurorna i färdiga påsar. Påsarna är

Foto: J-O Edberg

Första euroautomaten. Från Solo-kioskens otto-automat på Eriksgatan kan Åboborna lyfta de första eurosedlarna på nyårsnatten. Bankautomaten är den enda otto-automaten i Åbo som är försedd med eurosedlar redan på nyårsnatten.

värda 100 respektive 500 mark.

– Folk verkar intresserade och de vill säkert bekanta sig med den nya valutan. Så vi är beredda på att de kan komma

många som vill växla mark till euro, säger **Irmeli Talvitie** vid Finlands bank i Åbo.

JAN-OLE EDBERG

274 9934/jan-ole.edberg@fabysy.fi

Undersökning: Euron har inte höjt prisnivån

■ Euron har inte höjt prisnivån, trots att priset på vissa varor ändrat. Detta framgår av den prisuppföljning som länsstyrelsen i Västra Finlands län inledde i fjol.

Konkurrens- och konsumentavdelningen vid länsstyrelsen i Västra Finlands län började följa upp priserna på vissa baslivsmedel och tjänster samt

prissättningen inom restaurangbranschen. Uppföljningen fortgår till 2003. Med utredningen försöker man bedöma eurons eventuella verkningar på enstaka priser och prisnivån i allmänhet. Sammanlagt 344 affärer har varit med i uppföljningen, av dem 75 från Egentliga Finland.

Av de livsmedelspriser som

ingick i materialet under tiden från november i fjol till november i år är 31 procent oförändrade, 49 procent har stigit och 20 procent har sjunkit.

Livsmedelspriserna är ofta avrundade till jämna tio penni. Mest används priser som är något under en jämn mark, och enligt vårt material slutar summan oftast på 90 penni.

Uppföljningen omfattade avgifter i till exempel frisersalonger, simhallar och badinrättningar samt biobiljettpriser. Priserna steg i medeltal 3,2 procent under uppföljningsperioden. Priserna på tjänster blev oförändrade i 46 procent, steg i 49 procent och sjönk i 8 procent av fallen.

– Det verkar vara uppenbart att

eurokoefficienten i regel inte används i denna situation, utan en del av priserna stiger och en del sjunker. Konsumenterna kan med sitt eget köpbeteende påverka prishöjning-ar genom att ha kvar sin prismedvetenhet och att inte köpa produkter vars pris blivit högre, konstaterar överinspektör **Heikki Ketola** vid länsstyrelsen i Västra Finlands län.

Ung man dog i krock i Åbo

■ En ung man dog då en personbil kolliderade med en lyktstolpe på Domkyrkobron i Åbo natten mot fredagen.

Den förolyckade satt i framsätet bredvid föraren. Föraren själv fick lindriga skador. Såväl föraren som offret är från Åboregionen. Bilen kom körande längs Aningaisgatan, hamnade sedan på tvären och kolliderade efter det med lyktstolpen.

Det var halt på bron då olyckan inträffade. Bilen skadades svårt i krocken. (FNB)

Isabella väntar på bogseringsväder

■ Hård vind förhindrade på fredagsmorgonen bogseringen av Viking Lines passagerarfartyg Isabella från Långnäs på Åland till Nådendal.

Såväl Silja Line som Viking Line fick lägga om trafiken då Vikingfärjan låg i Långnäs hamn och väntade på bogseringsväder.

Isabella får inte bogseras över Skiftet så länge vindhastigheten överstiger tio meter per sekund, har sjöfartsinspektör **Jan Mansnerus** i Mariehamn slagit fast. Vindhastigheten i Mariehamn var på fredagsförmiddagen 20–23 meter i sekunden, upp gav Skärgårdshavets sjöbevakning. Förutom vinden finns det inga hinder för bogsering. (FNB)